

ข้อพิจารณาในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วย
กฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ของประเทศไทย
Issues for Consideration Regarding Thailand's
Becoming a State Party to the 1946 International
Convention for the Regulation of Whaling

กำแพง ล้อมเมือง¹
Kumpang Lommueang¹

Received : August 31, 2020

Revised : September 21, 2020

Accepted : October 12, 2020

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

¹ Graduate student of Master of Laws Program in Public Law., Faculty of Law, Thammasat University, Bangkok, 10900, Thailand

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาถึงข้อพิจารณาในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาฬ ค.ศ. 1946 โดยการวิเคราะห์เชิงบรรยาย เพื่อทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และวิธีการในการดำเนินการล่าอาฬเพื่อการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการล่าอาฬเพื่อการค้าและพาณิชย์ การล่าอาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และการล่าอาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมืองรวมไปถึงพันธุกรรมต่าง ๆ ภายใต้ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาฬ ค.ศ. 1946 และพิจารณา เปรียบเทียบกับกฎหมายภายในของประเทศไทยว่ามีความสอดคล้องกันกับข้อกำหนด ต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาฬ ค.ศ. 1946 มากน้อยเพียงใด อันนำมาซึ่งการกำหนดข้อพิจารณาต่าง ๆ ในการที่ประเทศไทย จะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาฬ ค.ศ. 1946 อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่ประเทศไทยยังมิได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกแห่งอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาฬ ค.ศ. 1946 และในอนาคตหากประเทศไทย มีความประสงค์จะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศดังกล่าว ประเทศไทย ควรเตรียมความพร้อมในหลาย ๆ ประเด็น รวมถึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายภายในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรอาฬ ให้มีความสอดคล้องกับข้อกำหนด พันธุกรรมแห่งอนุสัญญาดังกล่าว และเหมาะสมกับ สถานการณ์ในปัจจุบัน ภายใต้แนวความคิดที่ว่าอาฬเป็นทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน ของโลกที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และป้องกันจากการดำเนินการล่าอาฬในปริมาณ ที่มากเกินไปกว่าความจำเป็น

คำสำคัญ : อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาฬ ค.ศ. 1946, การเข้าเป็นภาคีของประเทศไทย, ประเด็นทางกฎหมาย

ABSTRACT

The objective of this paper is to study factors for becoming a Statemember of the 1946 International Convention for the Regulation of Whaling by using descriptive analysis. The factors are the objectives and methods of Commercial Whaling and Scientific Whaling and Aboriginal Subsistence Whaling and the consequences of the Convention. This paper also compares the national law of Thailand and the Convention's rules and regulations. Though Thailand is not yet a State party of the 1946 International Convention for the Regulation of Whaling, there are factors and needs to adjust the national law concerning the whale resource to be up-to-date that Thailand should consider if it may join the Convention in the future.

Keywords : 1945 International Convention for the Regulation of Whaling, becoming a state party of Thailand, legal issues

บทนำ

วาฬจัดเป็นสัตว์ลูกด้วยนมประเภทหนึ่งที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ที่ซึ่งได้รับความสนใจจากนักวิชาการในแวดวงต่าง ๆ ในการที่จะทำการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับวาฬในแง่มุมที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการดำเนินการล่าวาฬ ซึ่งการดำเนินการล่าวาฬได้ถือกำเนิดขึ้นมาเป็นระยะเวลานานกว่า 4,000 ปีแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการล่าวาฬเพื่อทำการค้าและการพาณิชย์ หรือการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของคนในสมัยก่อน กล่าวคือ มีการดำเนินการล่าวาฬเพื่อนำชิ้นส่วนของวาฬไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการบริโภค หรือการแปรรูปชิ้นส่วนของวาฬเป็นสินค้าประเภทต่าง ๆ เช่น น้ำมันตะเกียง เนยเทียม น้ำมันปรุงอาหาร เทียนไขสบู่เครื่องสำอาง น้ำหอมที่มีราคาสูง รวมไปถึงเครื่องรัดลำตัว (Corset) และโครงร่างสำหรับสุขภาพสตรีในสมัยก่อน หรือแม้แต่เอ็นสำหรับชิงไม้เทนนิส [1] ก็ล้วนแต่ผลิตมาจากชิ้นส่วนของวาฬทั้งสิ้นจึงอาจกล่าวได้ว่าชิ้นส่วนต่าง ๆ ของวาฬสามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการบริโภคและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มากมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่นับวันจะมีความต้องการทวีเพิ่มมากขึ้น ทำให้การดำเนินการล่าวาฬเพื่อที่จะนำมาทำการค้าและการพาณิชย์ (Commercial Whaling) ได้มีการพัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น ในขณะเดียวกันจำนวนของทรัพยากรวาฬที่มีอยู่บนโลกอย่างจำกัดก็ค่อย ๆ หายยลลดลงในลักษณะที่สวนทางกันกับความต้องการของมนุษย์ ทำให้ในปี ค.ศ. 1948 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการการล่าวาฬระหว่างประเทศขึ้น (The International Whaling Commission) ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 (The International Convention for The regulation of Whaling 1946) ซึ่งมีหน้าที่ในการทำการตรวจสอบและแก้ไขข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการล่าวาฬภายใต้อนุสัญญาเป็นระยะ ๆ [2] รวมถึงเป็นกลไกในการดำเนินการจัดการในทางระหว่างประเทศเกี่ยวกับประเด็นเรื่องการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ โดยรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 จะต้องตระหนักว่า วาฬถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันของโลกที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และป้องกันจากการดำเนินการล่าวาฬในปริมาณที่มากเกินไปกว่าความจำเป็น (Over Fishing) [3]

วัตถุประสงค์

การศึกษาถึงข้อพิจารณาในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาเนื้อหาของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 เพื่อให้ทราบตระหนักและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ รวมไปถึง นิยาม ขอบเขต การบังคับใช้ พันธกรณีต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 และศึกษากฎเกณฑ์ วิธีการในการดำเนินการล่าวาฬต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดอยู่ภายในอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ไม่ว่าจะเป็น การล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ การดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมือง และการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 อีกทั้งดำเนินการพิจารณาความสอดคล้องของกฎหมายภายในประเทศไทยที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันกับข้อกำหนดต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 นำมาซึ่งการกำหนดแนวทางในการตัดสินใจของประเทศไทยว่าจะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 หรือไม่ รวมไปถึงสามารถที่จะกำหนดประเด็นปัญหาอันเป็นข้อพิจารณาในกรณีที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 รวมไปถึงเพื่อที่จะกำหนดแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงการบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศไทย ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข หรือบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมอันเป็นกฎหมายอนุวัติการขึ้นมาเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรวาฬสอดคล้องกับพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะใช้วิธีวิจัยเอกสารและทำการวิเคราะห์เชิงบรรยาย เพื่อทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์วิธีการในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการต่าง ๆ รวมไปถึง พันธกรณีต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 และพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายภายในของประเทศไทยว่า มีความสอดคล้องกันกับข้อกำหนดต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วย กฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 มากน้อยเพียงใด โดยมีการใช้ข้อมูลประกอบการ ศึกษาวิจัยจากหลากหลายแหล่งข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ข้อกำหนดแนบท้ายอนุสัญญาระหว่าง ประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ฉบับแก้ไขครั้งที่ 66 คำพิพากษา ของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี Whaling in the Antarctic (Australia v. Japan : New Zealand intervening) รวมไปถึงกฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเล (Marine Mammal Protection Act of 1972) หนังสือ เอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ บทความในวารสารต่าง ๆ เป็นต้น

ผลการวิจัย

การดำเนินการล่าวาฬภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 มีข้อพิจารณาในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ดังกล่าวดังนี้

1. ข้อพิจารณาลักษณะการดำเนินการล่าวาฬตามอนุสัญญาระหว่าง ประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

การล่าวาฬตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ประกอบไปด้วยการดำเนินการล่าวาฬ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ การดำเนินการล่าวาฬ ในลักษณะที่เป็นการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ (Commercial Whaling) การดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Whaling) และ

การดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมือง (Aboriginal Subsistence Whaling) อันจะอธิบายได้ ดังนี้

1.1 การดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ เป็นการดำเนินการล่าวาฬเพื่อที่จะแสวงหาผลกำไรหรือผลประโยชน์ใด ๆ จากการดำเนินการล่าวาฬจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวังและปฏิบัติตามให้ถูกต้องและเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ อันถือเป็นพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศฯฉบับนี้ทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการห้ามล่าวาฬในเชิงการค้าและการพาณิชย์ในเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ การห้ามใช้อาวุธประเภท Cold Grenade Harpoon ในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ รวมไปถึงการกำหนดข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนวาฬ (Whale Catch Limits) และข้อจำกัดในเรื่องของขนาดของวาฬ (Whale Size Limits) ในการดำเนินการล่าเพื่อการค้าและการพาณิชย์ เป็นต้น หากแต่ในทางปฏิบัติรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศฯ ไม่สามารถที่จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าหรือการใด ๆ ในเชิงพาณิชย์ได้โดยสิ้นเชิง เนื่องจากข้อกำหนดในเรื่องของข้อจำกัดของจำนวนวาฬในการดำเนินการล่าเพื่อการค้าและการต่าง ๆ ในเชิงพาณิชย์ (Whale Catch Limits) ได้ถูกกำหนดไว้ที่จำนวน 0 ตัว นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1986 เป็นต้นมา จึงอาจกล่าวได้ว่าอนุสัญญาระหว่างประเทศฯด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 เป็นอนุสัญญาที่กำหนดห้ามมิให้มีการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์เลยแม้แต่น้อย นับแต่ปี ค.ศ. 1986 เป็นต้นมา

1.2 การดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศฯด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ของรัฐภาคีจะมีความแตกต่างจากการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์และการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมือง ในลักษณะที่รัฐบาลของรัฐภาคีสามารถที่จะดำเนินการพิจารณาออกใบอนุญาตพิเศษ (Special Permit) ให้กับหน่วยงานที่จะรับผิดชอบในการดำเนินการล่ารวมไปถึงกำหนดวิธีการและแนวทางการควบคุมการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ภายในรัฐของตนได้ด้วยตนเอง โดยการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์นี้รัฐภาคีสามารถที่จะดำเนินการล่าวาฬ โดยปราศจากเงื่อนไขต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงื่อนไขในเรื่องของการขออนุญาตดำเนินการล่า เงื่อนไขว่าด้วยเรื่องการห้ามล่าวาฬในเขตอนุรักษ์ เงื่อนไขว่าด้วยเรื่อง

การห้ามใช้อาวุธประเภท Cold Grenade Harpoon ในการดำเนินการล่า เจื่อนไซว่า ด้วยเรื่องข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนวาฬในการดำเนินการล่า (Whale Catch Limits) และเจื่อนไซว่าด้วยเรื่องข้อจำกัดในเรื่องของขนาดของวาฬในการดำเนินการล่า (Whale Size Limits) เป็นต้นกล่าวคือ การดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เป็นการดำเนินการล่าวาฬในลักษณะที่เป็นการยกเว้นการปฏิบัติให้เป็นไปตามพันธกรณีในเรื่องของการล่าวาฬภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

1.3 การล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมือง ในการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมืองบางกลุ่มที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของรัฐภาคี มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะต้องดำเนินการล่าวาฬเพื่อที่จะนำชิ้นส่วนของวาฬมาประกอบอาหารเพื่อความอยู่รอดของกลุ่มชนแห่งตน ในลักษณะที่เป็นการดำเนินวิถีชีวิตตามแบบแผนวัฒนธรรมที่มีมาแต่ดั้งเดิมอันได้ยึดถือปฏิบัติติดต่อกันมาเป็นเวลาช้านานทางคณะกรรมการการการล่าวาฬระหว่างประเทศได้เปิดโอกาสให้รัฐภาคีสามารถที่ดำเนินการแสดงความต้องการในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในรัฐของตนเพื่อที่จะทำการพิจารณาความเหมาะสมและกำหนดข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนวาฬในการดำเนินการล่าเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมือง (Catch Limits for Aboriginal Subsistence Whaling) เพื่อที่จะให้กลุ่มชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ภายในรัฐภาคีที่ดำเนินการแสดงความต้องการในการล่าเพื่อการดังกล่าว สามารถที่จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อความอยู่รอดในลักษณะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่มีมาช้านานของกลุ่มชนของตนได้ภายใต้ข้อจำกัดด้านจำนวนที่กำหนดโดยคณะกรรมการการการล่าวาฬระหว่างประเทศ โดยปัจจุบันมีกลุ่มชนพื้นเมืองหลายกลุ่มที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของรัฐภาคี ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชนพื้นเมืองในมลรัฐอลาสก้าและมลรัฐวอชิงตันแห่งสหรัฐอเมริกา กลุ่มชนพื้นเมืองในเขตปกครองตนเองชูคอตคาแห่งรัสเซีย กลุ่มชนพื้นเมืองชาวกรีนแลนด์ และกลุ่มชนพื้นเมืองในประเทศประเทศเซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการการการล่าวาฬระหว่างประเทศที่สามารถจะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตแห่งกลุ่มชนของตนได้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างกฎหมายภายในของประเทศไทยอันได้แก่ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 กับข้อกำหนดต่าง ๆ รวมไปถึงพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ว่ามีความสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใดนั้น ประเทศไทยสมควรอย่างยิ่งในการที่จะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 หากแต่ยังปรากฏข้อพิจารณาบางประการที่ประเทศไทยมีความจำเป็นในการที่จะต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือจะต้องบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรวาฬเพิ่มเติม เพื่อที่จะให้การบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศไทยเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกันกับข้อกำหนด รวมไปถึงพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 โดยมีข้อพึงพิจารณาดังต่อไปนี้

2. ข้อพิจารณาบางประการของประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีและการทำให้กฎหมายภายในของประเทศไทยสอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 และกฎหมายภายในประเทศที่บังคับใช้อยู่ อันได้แก่ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ว่ามีความสอดคล้องกับพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 มากน้อยเพียงใดหรือไม่นั้น การศึกษาพบว่าประเทศไทยสมควรอย่างยิ่งในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 และมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือจะต้องบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาและอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรวาฬเพิ่มเติมโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่รัฐสภาได้รับเรื่อง หากรัฐสภาพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่ารัฐสภาให้ความเห็นชอบตามความที่กำหนดในมาตรา 178 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อที่จะให้การบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกันกับข้อกำหนด รวมไปถึงพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 โดยมีข้อพึงพิจารณาดังต่อไปนี้

2.1 ขอบเขตของการบังคับใช้กฎหมายภายในและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าหว พ.ศ. 1946

เมื่อพิจารณาประเด็นเรื่องขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายภายในของประเทศไทย อันได้แก่ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ที่ใช้บังคับในเชิงพื้นที่ เฉพาะในกรณีการกระทำการต่าง ๆ ต่อสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองที่เกิดขึ้น ในราชอาณาจักรไทย ไม่ว่าการกระทำดังกล่าวจะดำเนินการโดยผู้ใด สัญชาติใด เรือใด หรืออากาศยานใด หากการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นในราชอาณาจักรไทย ย่อมต้องตกอยู่ ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ของประเทศไทย กล่าวคือ การกระทำดังกล่าวจะต้องเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในดินแดนของราชอาณาจักรไทย ได้แก่ พื้นแผ่นดินของประเทศไทย รวมไปถึงพื้นน้ำทะเลอาณาเขตของรัฐชายฝั่งของประเทศไทยในระยะ 12 ไมล์ทะเล นับจากจุดที่น้ำลงต่ำสุด อันเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนแห่งราชอาณาจักรไทย อีกทั้งการกระทำใด ๆ ในอากาศเหนือดินแดนของราชอาณาจักรไทยตามที่กล่าวมาข้างต้นก็จะถือว่าเป็นการกระทำการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักรไทยอีกด้วย นอกจากนี้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ยังมีขอบเขตการบังคับใช้ครอบคลุมไปถึงการกระทำการต่าง ๆ ต่อสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองที่เกิดขึ้นในเรือหรืออากาศยานของรัฐ หรือของเอกชนสัญชาติไทยอีกด้วย ในกรณีที่มีการกระทำการต่าง ๆ ต่อสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองที่เกิดขึ้นในเรือหรืออากาศยานเช่นว่านั้น ไม่ว่าอากาศยานสัญชาติไทยของรัฐหรือของเอกชนจะอยู่ ณ ที่ใดในโลก ถือว่าการกระทำเช่นว่านั้น ได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักรไทย

ในขณะเดียวกันที่พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ได้มีการจัดระเบียบ และควบคุมการประมงไว้ 2 ประเภท อันได้แก่ การควบคุมการทำประมงในน่านน้ำไทย โดยเรือประมงใด ๆ และไม่ว่าเรือประมงเช่นว่านั้นจะเป็นเรือประมงของชาติใดที่ ประสงค์จะแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำภายในน่านน้ำไทยในทางการค้า จะต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี^[4] และอีกประการหนึ่ง คือ การควบคุมการทำประมงนอกน่านน้ำไทยโดยเรือประมงไทยอันเป็นการควบคุมผู้มีความประสงค์จะใช้เรือประมงไทย ดำเนินการทำประมงในเขตนอกน่านน้ำไทย อันได้แก่ พื้นที่ในทะเลหลวงหรือทะเลที่อยู่ในเขตของอีกรัฐชายฝั่ง ที่จะต้องได้รับใบอนุญาตทำประมงนอกน่านน้ำไทย จากอธิบดีด้วยเช่นกัน [5]

จะเห็นได้ว่าขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายภายในของประเทศไทยทั้งสองฉบับนั้น มีการควบคุมการดำเนินการล่าวาฬ และการทำประมงวาฬอันมิชอบด้วยกฎหมายไว้ด้วยกัน 2 ประเภท กล่าวคือ การควบคุมการกระทำการต่อวาฬที่เป็นสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง และทำประมงวาฬในดินแดนและน่านน้ำไทยโดยเรือประมงใด ๆ และไม่ว่าเรือประมงเช่นว่านั้นจะเป็นเรือประมงของชาติใด รวมไปถึงการควบคุมการกระทำการต่อวาฬที่เป็นสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง การทำประมงวาฬนอกน่านน้ำไทยโดยเรือประมงไทยอีกด้วย อันจะสามารถพิจารณาได้ว่าขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายภายในของประเทศไทยทั้งสองฉบับนั้นสอดคล้องกันกับขอบเขตการบังคับใช้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ที่ครอบคลุมถึงโรงงานบนฝั่ง (Land Station) เรือโรงงาน (Factory Ship) และเรือที่ใช้ในการดำเนินการล่าวาฬ (Whale catcher) ที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของรัฐบาลในลักษณะที่ครอบคลุมทุก ๆ น่านน้ำที่มีการดำเนินการล่าวาฬขึ้นโดยการใช้อุทยานหรือเรือที่ใช้ในการดำเนินการล่า [6] กล่าวคือ ในกรณีที่มีการดำเนินการล่าวาฬขึ้นในน่านน้ำใดโดยเรือโรงงาน หรือเรือที่ใช้ในการดำเนินการล่าวาฬ ที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของรัฐบาลก็การดำเนินการล่าวาฬเช่นว่านั้นจะต้องเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

อาจกล่าวได้ว่าการกำหนดไว้ซึ่งข้อกำหนดต่าง ๆ ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายทั้งในเชิงพื้นที่และการควบคุมเรือ รวมไปถึงบทลงโทษต่าง ๆ ภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ถือเป็นการกำหนดมาตรการภายในของรัฐในลักษณะสอดคล้องกันกับข้อกำหนดข้อ 9 แห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ที่ว่ารัฐบาลจะต้องกำหนดให้กฎหมายภายในของแต่ละรัฐภาคีมีวิธีการดำเนินการลงโทษอย่างเหมาะสมในกรณีที่มีการละเมิดบทบัญญัติภายใต้อนุสัญญา ไม่ว่าจะเป็นการละเมิดโดยการกระทำการของบุคคล หรือการละเมิดโดยเรือที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของรัฐตน

2.2 ชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครอง

วาฬชนิดต่าง ๆ จะได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายต่าง ๆ ของประเทศไทยทั้ง 2 ฉบับ ไม่ว่าจะเป็นการคุ้มครองโดยพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 หรือพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 แล้วแต่กรณีหากพิจารณา

การคุ้มครองวาฬชนิดต่าง ๆ ภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 วาฬจะถูกจัดแบ่งระดับการคุ้มครองตามประเภทของวาฬว่าถูกจัดให้เป็นสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุมตามกำหนดในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 โดยมีการกำหนดชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองเป็นรายชนิดไป แม้จะเป็นวาฬชนิดที่กำหนดอยู่ในอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 แต่ก็ไม่ครบทุกชนิดตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฉบับดังกล่าว อีกทั้งวาฬบางชนิดที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ก็มิได้ถูกกำหนดอยู่ในข้อกำหนดอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ด้วยเช่นกัน อันจะพิจารณาได้ว่า บทบัญญัติว่าด้วยชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 นั้นไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในเรื่องเดียวกันภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

สำหรับการคุ้มครองวาฬชนิดต่าง ๆ ภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ได้มีการกำหนดชนิดของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมให้เป็นสัตว์น้ำหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ที่จะได้รับการคุ้มครองจากการจับหรือนำขึ้นเรือประมงโดยอาศัยความในมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดดังกล่าวออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดชนิดสัตว์น้ำที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ที่ห้ามจับหรือนำขึ้นเรือประมง พ.ศ. 2559 ที่กำหนดให้วาฬทุกชนิดในอันดับ (Order) Cetacea [7] เป็นสัตว์น้ำหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ เช่นเดียวกับกับกฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเล (Marine Mammal Protection Act of 1972) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทางทะเล ของประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดให้วาฬทุกชนิดในอันดับ (Order) Cetacea เป็นหนึ่งในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทางทะเล [8] (Marine Mammal) ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้ ทะเล (Marine Mammal Protection Act of 1972) อีกด้วย

เมื่อพิจารณาตามหลักอนุกรมวิธานของวาฬในอันดับ (Order) Cetacea นั้นสามารถทำการจำแนกทางชีววิทยาซึ่งประเภทของวาฬทุกชนิดทั่วโลก ออกเป็น 2 อันดับฐาน [9] (Suborder) คือ Suborder Mysticeti เป็นวาฬไม่มีฟัน (Baleen Whale) และ Suborder Odontoceti เป็นวาฬมีฟัน (Tooth Whale) อันหมายความว่า

ภายใต้ข้อกำหนดมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 กำหนดมิให้ผู้ใดจับหรือนำวาฬทุกชนิดขึ้นเรือประมง ไม่ว่าวาฬเช่นว่านั้นจะเป็นวาฬชนิดใดจะเป็นชนิดที่ได้ถูกกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง และสัตว์ป่าควบคุมตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 และเป็นวาฬชนิดที่ถูกกำหนดให้ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 หรือไม่ก็ตามก็ล้วนแล้วแต่จะได้รับการคุ้มครองภายใต้ข้อกำหนดมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ทั้งสิ้น จึงอาจกล่าวได้ว่าชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้ข้อกำหนดมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 มีมากกว่าชนิดที่ถูกกำหนดให้ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 หากแต่ชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ล้วนแล้วแต่เป็นชนิดที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ด้วยทั้งสิ้น

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่ามีเพียงชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 เท่านั้นที่มีความสอดคล้องกันกับชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 กล่าวคือ วาฬทุกชนิดที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 จะได้รับการคุ้มครองภายใต้ภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 หากแต่มีเพียงวาฬบางชนิดที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 จะได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

ในกรณีที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ประเด็นความไม่สอดคล้องกันซึ่งชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 กับบทบัญญัติในเรื่องเดียวกันภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 นั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไขเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับข้อกำหนดว่าด้วยชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญา โดยประเทศไทยจะต้องเปลี่ยนแปลงชนิดของวาฬที่ถูกกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าสงวน

และสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุมแล้วแต่กรณี ตามนัยของข้อ 2 (4) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดชนิดสัตว์น้ำที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ที่ห้ามจับหรือนำขึ้นเรือประมง พ.ศ. 2559 โดยกำหนดให้วาฬในอันดับ (Order) Cetacea อันหมายถึงวาฬทุกชนิดทั่วโลกทั้ง 2 อันดับฐาน (Suborder) ตามหลักอนุกรมวิธาน คือ Suborder Mysticeti เป็นวาฬไม่มีฟัน (Baleen Whale) และ Suborder Odontoceti เป็นวาฬมีฟัน (Tooth Whale) เป็นชนิดของสัตว์ป่าที่จะได้รับการคุ้มครองต่าง ๆ ภายใต้ของกำหนดแห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

2.3 การล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์และอาวุธที่ใช้ในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์

การล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 นั้น รัฐภาคีสามารถที่จะดำเนินการล่าได้ หากแต่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกันกับข้อจำกัดด้านจำนวน (Whale Catch Limits) และข้อจำกัดด้านขนาดของวาฬ (Whale Size Limits) ตามที่คณะกรรมการการล่าวาฬระหว่างประเทศได้กำหนดไว้ อีกทั้งการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ของรัฐภาคีจะต้องห้ามใช้อาวุธ Cold Grenade Harpoon ในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์อีกด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่รัฐภาคีใดภาคีหนึ่งจะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกรณีภายใต้ข้อกำหนดแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศฉบับนี้ได้ นั้น จะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวังและปฏิบัติตามให้ถูกต้องและเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ อันถือเป็นพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศฯ ฉบับนี้ทุกประการ

สำหรับข้อกำหนดของกฎหมายไทยภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ได้มีการกำหนดห้ามมิให้มีการจับวาฬทุกชนิดหรือนำวาฬดังกล่าวขึ้นเรือประมง รวมไปถึงพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้การล่าวาฬชนิดที่ถูกกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองเป็นสิ่งต้องห้าม โดยการล่าเช่นนั้นหมายถึง การเก็บ การดัก การจับ การยิง การฆ่า การทำอันตรายด้วยประการอื่นใด รวมไปถึงการเตรียมการล่าด้วยวิธีการไล่ ต้อน เรือ หรือล่อสัตว์ป่าเข้ามาเพื่อทำการเก็บ การดัก การจับ การยิง การฆ่า ไม่ว่าการดำเนินการล่าดังกล่าวจะมีการใช้

อาวุธในการดำเนินการล่าหรือไม่ และไม่ว่าการล่าเช่นนั้นจะเป็นการล่าหรือเพื่อการใด ๆ ไม่เพียงแต่ล่าเพื่อการค้าหรือการใด ๆ ในเชิงพาณิชย์เท่านั้น ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2562 และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558

สำหรับในการพิจารณาประเด็นของการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์ เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 บัญญัติไว้ชัดเจนกว่าข้อกำหนดแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ในลักษณะที่ห้ามทำการล่าโดยสิ้นเชิงไม่ว่าการล่าว่าดังกล่าวกจะเป็นการล่าวาฬเพื่อการค้าและการพาณิชย์หรือไม่ โดยมีได้มีกำหนดไว้ซึ่งโควตาในการดำเนินการล่า ข้อจำกัดด้านจำนวนหรือขนาดของวาฬ นอกจากนี้ในประเด็นเรื่องการค้าและการล่าวาฬเพื่อการค้าและพาณิชย์นั้นอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ยังคงกำหนดให้สามารถที่จะดำเนินการล่าวาฬไปได้แต่จะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขการล่าวาฬว่าด้วยข้อจำกัดด้านจำนวน (Whale Catch Limits) และข้อจำกัดด้านขนาดของวาฬ (Whale Size Limits)

การดำเนินการล่าวาฬเพื่อการค้าหรือการใด ๆ ในเชิงพาณิชย์ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 คณะกรรมาธิการการล่าวาฬระหว่างประเทศได้กำหนดห้ามมิให้รัฐภาคีสมาชิกใช้อาวุธประเภท Cold Grenade Harpoon ในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดังกล่าวตั้งแต่ปี ค.ศ. 1983 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตามการดำเนินการล่าวาฬที่ถูกกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 หรือวาฬชนิดที่ถูกกำหนดให้เป็นสัตว์น้ำหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ของประเทศไทยนั้นยังมิได้มีการกำหนดไว้ซึ่งประเภทของอาวุธต้องห้ามในการดำเนินการล่าสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุมหรือสัตว์น้ำหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ กล่าวคือ การดำเนินการล่าสัตว์ทั้ง 4 ประเภทตามกฎหมายภายในของไทยไม่สามารถทำได้ไม่ว่าจะเป็นการล่าเพื่อการใด หรือเป็นการล่าโดยใช้อาวุธประเภทใด

ดังนั้น ประเด็นการพิจารณาเรื่องอาวูที่ใช้ในการดำเนินการล่าวาฬ เพื่อการค้าและการพาณิชย์ภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

2.4 การล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์

สำหรับการพิจารณาความสอดคล้องในประเด็นการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Whaling) นั้น อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ได้กำหนดให้การล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เป็นการดำเนินการล่าวาฬในกรณีพิเศษอีกหนึ่งวิธีในลักษณะที่เป็นข้อยกเว้นของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ที่รัฐภาคีสามารถจะดำเนินการได้โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ในการดำเนินการล่าไม่ว่าจะเป็นเงื่อนไขใด ๆ อีกทั้งรัฐภาคียังสามารถที่จะวางแผนการดำเนินการและพิจารณาออกใบอนุญาต (Special Permit) ให้กับหน่วยงานภายในรัฐ อันเป็นใบอนุญาตในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการการล่าวาฬระหว่างประเทศแต่อย่างใด

สำหรับการล่าวาฬภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการล่าวาฬเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองวิชาการปรากฏตามมาตรา 72 และ 73 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 กำหนดวางแผนการดำเนินการและพิจารณาออกใบอนุญาต (Special Permit) ในกับหน่วยงานภายในรัฐ 3 ประเภท ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการภายใต้ภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองวิชาการเท่านั้นที่สามารถจะขออนุญาตดำเนินการล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองได้ โดยต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงโดยในปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังมิได้มีการกำหนดระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 เอาไว้

เมื่อศึกษาและพิจารณาเทียบเคียงกับระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ทางราชการกระทำการล่า เพาะพันธุ์ ครอบครอง นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่า การเก็บหรือการทำอันตรายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่า และการเรียกเก็บและชำระค่าใช้จ่ายค่าบริการ หรือค่าตอบแทนและราคาสัตว์ป่า พ.ศ. 2540 ที่อาศัยความในมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีทางราชการประสงค์จะทำการล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองเพื่อประโยชน์ในการสำรวจการศึกษาและการวิจัยทางวิชาการจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง [10] โดยผู้ขออนุญาตจะต้องนำส่งโครงการพร้อมทั้งแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการไม่ว่าจะเป็น วัตถุประสงค์ แผนการดำเนินงาน เป้าหมายระยะเวลาในการดำเนินการ วิธีการในการดำเนินการ ชนิดและจำนวนของสัตว์ป่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรวมไปถึงสถานที่ดำเนินการ [11] เพื่อทำการพิจารณาอนุญาต และเมื่อได้รับการอนุญาตแล้วต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมประมงกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาต [12] โดยเมื่อพิจารณาต่อมาถึงกระบวนการพิจารณาออกใบอนุญาตพิเศษตามกฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเล (Marine Mammal Protection Act of 1972) ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้อำนาจในการพิจารณาออกใบอนุญาตพิเศษสำหรับการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เป็นของเลขาธิการองค์การบริหารมหาสมุทรศาสตร์และชั้นบรรยากาศแห่งชาติ (National Oceanic and Atmospheric Administration-NOAA) [13-14] สังกัดกระทรวงพาณิชย์ แห่งสหรัฐอเมริกา [15] ที่สามารถพิจารณาและออกใบอนุญาตพิเศษในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ให้กับบุคคลต่าง ๆ [16] ไม่เพียงแต่เจ้าหน้าที่ พนักงาน ตัวแทน หน่วยงาน หน่วยงานย่อยของรัฐบาล มลรัฐ หรือส่วนงานราชการอื่น ๆ แต่รวมไปถึงบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์อีกด้วย [17] โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องแสดงต่อเลขาธิการองค์การบริหารมหาสมุทรศาสตร์และชั้นบรรยากาศแห่งชาติ เพื่อทำการพิจารณาว่าโครงการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของตนนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และระเบียบตาม U.S. Code § 1373 แห่งกฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเล [18] ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ประการแรก โครงการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของบุคคลดังกล่าวจะต้องมีความจำเป็นและมีความเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักการทางวิทยาศาสตร์ [19]

ประการที่สอง เลขาธิการองค์การบริหารมหาสมุทรศาสตร์และชั้นบรรยากาศแห่งชาติจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น จำนวนทรัพยากรวาฬที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะมีในอนาคต ข้อตกลงในทางระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงระบบนิเวศทางทะเลและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และการอนุรักษ์การพัฒนา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรวาฬ รวมไปถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี [20]

ประการที่สาม พิจารณาถึงจำนวนวาฬที่จะต้องดำเนินการภายใต้โครงการที่มีการขอพิจารณาใบอนุญาตพิเศษ รวมไปถึง อายุ ขนาด เพศ ฤดูกาลหรือระยะเวลาในการดำเนินโครงการ วิธีการดำเนินการ รวมถึงพิจารณาว่าวิธีการดังกล่าวเหมาะสมต่อจำนวนทรัพยากรวาฬที่มีอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ โดยที่เลขาธิการองค์การบริหารมหาสมุทรศาสตร์และชั้นบรรยากาศแห่งชาติจะไม่ออกใบอนุญาตพิเศษให้กับบุคคลต่าง ๆ ที่ประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์โดยวิธีการสังหารเว้นเสียแต่ว่าบุคคลผู้นั้นจะสามารถพิสูจน์ได้ว่าการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์โดยวิธีการสังหารมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์โดยวิธีการอื่นโดยปราศจากการสังหารวาฬนั้นไม่สามารถทำได้ [21]

ในการพิจารณาออกใบอนุญาตพิเศษเพื่อการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาเลขาธิการองค์การ NOAA นอกจากจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกันกับ U.S. Code § 1373 กฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเลแล้ว [22] ภายในใบอนุญาตพิเศษจะต้องมีข้อกำหนดและรายละเอียดต่าง ๆ อันได้แก่ จำนวน ชนิดของวาฬ [23] พื้นที่และวิธีการในการดำเนินการ [24] ระยะเวลา [25] ที่ได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการล่าภายใต้ใบอนุญาตพิเศษ รวมไปถึงข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เลขาธิการองค์การ NOAA เห็นสมควรที่จะกำหนดไว้ [26] โดยเลขาธิการองค์การ NOAA สามารถที่จะทบทวน แก้ไข ใบอนุญาตพิเศษได้ในกรณี que เห็นสมควรและต้องการจะปรับปรุงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์แห่งกฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเลมากยิ่งขึ้น [27] อย่างไรก็ตามบุคคลผู้ที่ได้รับ

ใบอนุญาตพิเศษให้ดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์จากเลขาธิการองค์การ NOAA จะต้องดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในใบอนุญาตพิเศษ อีกทั้งยังต้องส่งรายงานต่อเลขาธิการองค์การ NOAA เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ใบอนุญาตพิเศษเช่นว่านั้นตามที่เลขาธิการองค์การ NOAA กำหนด [28]

สำหรับกระบวนการออกใบอนุญาตเป็นหนังสือโดยอธิบดีกรมประมงในกรณีที่มีหน่วยงานภายในรัฐทั้ง 3 ประเภท มีความประสงค์จะดำเนินการล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองของประเทศไทยกับการพิจารณาออกใบอนุญาตพิเศษตามกฎหมายคุ้มครองสัตว์เสี่ยงสูญพันธุ์ในทะเลโดยเลขาธิการองค์การ NOAA ของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นเปรียบเสมือนเป็นการออก Special Permit ตามข้อกำหนดว่าด้วยเรื่องการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ที่ปรากฏอยู่ในข้อ VIII [29] แห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ที่เปิดโอกาสให้รัฐภาคีสามารถที่จะดำเนินการพิจารณาออกใบอนุญาตพิเศษ (Special Permit) ให้กับหน่วยงานที่จะรับผิดชอบในการดำเนินการล่ารวมไปถึงกำหนดวิธีการและแนวทางการควบคุมการดำเนินล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ภายในรัฐของตนได้ด้วยตนเอง หากแต่ประเทศไทยยังมีประเด็นปัญหาในเรื่องของความไม่ชัดเจนในการกำหนดระเบียบและเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตของอธิบดีกรมประมง ในกรณีหน่วยงานภายในรัฐทั้ง 3 ประเภท มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์

ดังนั้นในกรณีที่ประเทศไทยมีความประสงค์จะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 จะต้องกำหนดระเบียบและเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตให้หน่วยงานภายในรัฐทั้ง 3 ประเภท ดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ภายใต้ใบอนุญาตพิเศษของประเทศไทยมีความสอดคล้องกับปัจจัยที่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศใช้พิจารณาความเหมาะสมของโครงการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ JARPAII อันเป็นคำพิพากษาคัดตัวอย่างเกี่ยวกับโครงการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ภายใต้ใบอนุญาตพิเศษ (Special permit) ของประเทศญี่ปุ่นในคดี Whaling in the Antarctic (Australia v. Japan : New Zealand Intervening) โดยจะต้องมีประเด็นและเงื่อนไขพิจารณาก่อนออกใบอนุญาต ได้แก่

ประการแรก พิจารณาการดำเนินการล่าวาพเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้โครงการนั้นมีการดำเนินการล่าวาพด้วยวิธีการสังหารหรือไม่ ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการล่าวาพวิธีการสังหารผู้ขออนุญาตจะต้องอธิบายถึงความจำเป็นในการที่จะต้องสังหารวาพให้ถึงแก่ชีวิตได้ เนื่องจากปัจจุบันการได้มาซึ่งข้อมูล ผลการทดลอง หรือผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์สามารถทำได้โดยวิธีการอันปราศจากการสังหารวาพให้ถึงแก่ชีวิตในลักษณะที่มนุษย์ยังสามารถทำการทดลองและนำผลการทดลองไปพัฒนาต่อยอดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์แห่งโครงการของโครงการได้ ในขณะที่เดียวกันจำนวนประชากรวาพภายในโลกก็ได้ลดจำนวนลงไปแล้วอย่างใด

ประการที่สอง พิจารณาระดับการใช้วิธีการสังหารในโครงการล่าวาพเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ตามแผนโครงการว่ามีความสมเหตุสมผลหรือสอดคล้องกับผลการทดลองที่คาดว่าจะได้รับหรือไม่

ประการที่สาม พิจารณาการเลือกสายพันธุ์กลุ่มวาพตัวอย่างเพื่อทำการทดลองว่ามีความสมเหตุสมผลหรือสอดคล้องกับผลการทดลองที่คาดว่าจะได้รับหรือไม่

ประการที่สี่ พิจารณากรอบระยะเวลาของโครงการตั้งแต่การเริ่มต้นและสิ้นสุดการดำเนินการวิจัยจะต้องมีความเหมาะสมกับเป้าหมายในการดำเนินการตามแผนการและผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่คาดว่าจะได้รับตามแผนการดำเนินการ

และประการที่ห้า พิจารณาในประเด็นอื่นๆ เช่น มีการร่วมมือกันกับโครงการวิจัย หน่วยงาน หรือสถาบันอื่นๆ หรือไม่

ภายหลังจากการที่ได้มีการออกใบอนุญาตจะต้องกำหนดข้อปฏิบัติให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตดำเนินการล่าวาพเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ภายใต้ใบอนุญาตพิเศษของประเทศไทย อันเป็นมาตรการควบคุมและติดตามการดำเนินงาน โดยกำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตรายงานผลการทดลองตามระยะเวลาที่อธิบดีกรมประมงกำหนดรวมไปถึงรายงานจำนวนวาพที่ได้ดำเนินการสังหารไปเพื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างจำนวนกลุ่มตัวอย่างวาพที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานตามโครงการกับกลุ่มวาพตัวอย่างที่ถูกดำเนินการล่าวาพจริงว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร ในกรณีที่วาพตัวอย่างที่ถูกดำเนินการล่าวาพจริงมีจำนวนเยอะไปกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างวาพ

ที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานตามโครงการโดยปราศจากซึ่งเหตุผลที่เหมาะสมให้อธิบดีกรมประมงมีอำนาจเพิกถอนหนังสืออนุญาตหรือกระทำการใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควรอย่างไรก็ตามนอกจากประเด็นปัญหาในเรื่องของความไม่ชัดเจนในการกำหนดระเบียบและเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตของอธิบดีกรมประมงแล้ว ยังคงมีประเด็นปัญหาเรื่องการจำกัดสิทธิในขออนุญาตดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ตกเป็นของหน่วยงานภายในรัฐเพียงแค่ 3 ประเภท ได้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการภายใต้ภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองวิชาการเท่านั้นที่สามารถจะขออนุญาตดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ได้ ในขณะที่เดียวกันที่กฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเลของสหรัฐอเมริกาไม่เพียงแต่กำหนดสิทธิในการขออนุญาตดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ไว้ให้เจ้าหน้าที่ พนักงาน ตัวแทน หน่วยงาน หน่วยงานย่อยของรัฐบาล มลรัฐ หรือส่วนงานราชการอื่น ๆ เท่านั้น หากแต่ยังเปิดกว้างให้สิทธิดังกล่าวครอบคลุมไปถึงบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์อีกด้วย [30]

เมื่อพิจารณาตามการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ว่าด้วยเสรีภาพที่ว่ามนุษย์ย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ [31] อันหมายรวมถึงการมีเสรีภาพในการศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย การเผยแพร่งานวิจัยบนพื้นฐานของหลักการทางวิชาการ [32] การจำกัดสิทธิในการดำเนินการขออนุญาตดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ที่จำกัดสิทธิดังกล่าวให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการภายใต้ภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองวิชาการเท่านั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไขตามหลักเสรีภาพทางวิชาการ เพราะผู้ทรงสิทธิในเสรีภาพทางวิชาการนั้นมิได้สงวนไว้เพียงแค่หน่วยงานราชการเท่านั้น หากแต่รวมไปถึงนักวิชาการหรือคนในประชาคมวิชาการ [33]

อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิจัย นักเรียน นักศึกษา รวมไปถึงประชาชนทุกคน [34] ที่สามารถจะใช้ความเป็นมนุษย์ที่มีเหตุผลของตัวเองในการแสวงหา เรียนรู้ คิดค้น และแสดงออกมาได้ดังนั้นประเทศไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะต้องแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ในลักษณะที่เป็นกำหนดเพิ่มเติมให้สิทธิในการขออนุญาตดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์นั้นเป็นของบุคคลทั่วไป รวมไปถึงนิติบุคคล ในภาคเอกชนที่มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ไม่จำกัดสิทธิดังกล่าวไว้เพียงแต่หน่วยงานทางราชการเท่านั้น โดยที่กระบวนการพิจารณาอนุญาตออกใบอนุญาตพิเศษ และการควบคุมการดำเนินการต่าง ๆ ภายใต้อินใบอนุญาตพิเศษนี้ให้เป็นไปตามข้อกำหนดแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

2.5 การดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมือง

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ยังเปิดโอกาสรัฐภาคีที่สามารถที่จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมือง อันเป็นการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการบริโภคของกลุ่มชนพื้นเมืองในลักษณะที่วิถีการดำรงชีวิต อาหารการกินต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับดำเนินการล่าวาฬ หรือการใช้ประโยชน์จากวาฬอันเป็นวัฒนธรรมที่มีมาช้านานของกลุ่มชนพื้นเมืองบางกลุ่ม [35] โดยรัฐบาลแห่งรัฐภาคีสามารถแสดงความต้องการในการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในรัฐของตนอันมีวัฒนธรรมการดำรงชีพและมีความต้องการทางโภชนาจากวาฬเพื่อการบริโภคในท้องถิ่น เพื่อที่จะทำการพิจารณาความเหมาะสม และกำหนดข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนวาฬในการดำเนินการล่าเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมือง (Catch Limits for Aboriginal Subsistence Whaling) เพื่อที่จะให้กลุ่มชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ภายในรัฐภาคีที่ดำเนินการแสดงความต้องการในการล่าเพื่อการดังกล่าว สามารถที่จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อความอยู่รอดในลักษณะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่มีมาช้านานของกลุ่มชนของตนได้ภายใต้ข้อจำกัดด้านจำนวนที่กำหนดโดยคณะกรรมการการล่าวาฬระหว่างประเทศ สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันยังมิปรากฏให้เห็นถึงกลุ่มชนใด ๆ ที่มีความจำเป็นอย่างมากในการนำเนื้อวาฬมาประกอบอาหารเพื่อความอยู่รอด หรือมีวัฒนธรรมในการที่มีความจำเป็นที่จะต้องนำวาฬมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

ที่เป็นผลผลิตอันเนื่องมาจากการนำชิ้นส่วนของวาฬมาเป็นส่วนประกอบในกระบวนการผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อมแต่อย่างใด

2.6 การล่าวาฬเพื่อความจำเป็นในบางสถานการณ์อันเป็นข้อยกเว้นในการดำเนินการล่าวาฬตามกฎหมายไทย

แม้จะมีการกำหนดข้อกำหนดต่าง ๆ อันเป็นการคุ้มครองทรัพยากรวาฬ โดยห้ามมิให้มีการดำเนินการล่าวาฬภายใต้ข้อกำหนดแห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 หากแต่ยังมีการกำหนดข้อยกเว้นในการดำเนินการล่าวาฬอันเนื่องมาจากความจำเป็นโดยปราศจากซึ่งความรับผิดชอบตามกฎหมาย อันเป็นการละเมิดพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 ประกอบกับการพิจารณาข้อกำหนดแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศฉบับดังกล่าวนี้มิได้ปรากฏบทบัญญัติใด ๆ อันเป็นข้อยกเว้นการปฏิบัติตามพันธกรณีในลักษณะที่เป็นการดำเนินการล่าวาฬภายใต้หลักการอย่างอื่นนอกเหนือไปจากการดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์หรือการล่าวาฬเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมืองแล้วแต่กรณี โดยการกำหนดข้อยกเว้นในการดำเนินการล่าวาฬในกรณีที่มีความจำเป็นโดยปราศจากความรับผิดชอบตามกฎหมายมีด้วยกัน ดังนี้

ประการแรก การดำเนินการล่าวาฬเนื่องจากมีความจำเป็นที่จะให้ตนเองและผู้อื่นพ้นจากอันตราย โดยการกระทำดังกล่าวจะต้องสมควรแก่เหตุตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

ประการที่สอง การดำเนินการล่าวาฬเนื่องจากมีความจำเป็นที่จะสงวนไว้ซึ่งทรัพยากรของตนเองและผู้อื่น โดยการกระทำดังกล่าวจะต้องสมควรแก่เหตุตามมาตรา 13 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

ประการที่สาม การดำเนินการล่าวาฬเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขภัยอันตรายแก่สัตว์ ตามมาตรา 72 และ 73 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

และประการที่สี่ การดำเนินการจับวาฬหรือนำวาฬขึ้นเรือประมงเนื่องจากมีความจำเป็นเพื่อช่วยชีวิตของวาฬนั้น ตามมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558

กรณีที่มีการกระทำใด ๆ ต่ออวาฬ ไม่ว่าจะเป็นการเก็บ การดัก การจับ การยิง การฆ่า การทำอันตรายด้วยประการอื่นใดต่ออวาฬทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติ อีกทั้งยังหมายรวมถึงการไล่ ต้อน เรือหรือล่ออวาฬสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครองมาเพื่อทำการเก็บ การดัก การจับ การยิง การฆ่า หรือทำอันตรายต่ออวาฬอีกด้วย [36] ไม่ว่าจะอวาฬที่ถูกไล่จนถึงแก่ชีวิตหรือไม่ และไม่ว่าจะมีเหตุผลใดในการกระทำการดังกล่าวต่ออวาฬ สามารถพิจารณาได้ว่าการกระทำดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นการล่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2560 อย่างไรก็ตามแม้การกระทำดังกล่าวจะถูกพิจารณาว่าเป็นการดำเนินการล่า หากแต่ในกรณีที่มีวัตถุประสงค์ในการกระทำการล่าต่ออวาฬในลักษณะที่เป็นการป้องกันหรือแก้ไขภัยอันตรายแก่ตนเองและผู้อื่น หรือเพื่อที่จะสงวนไว้ซึ่งทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น เมื่อพิจารณาถึงหลักสิทธิมนุษยชน ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติที่เป็นมาตรฐานร่วมกันของประชาชนทั้งมวลและประชาชาติทั้งหลายที่ได้รับการยอมรับและยึดถือเป็นสากล ที่มุ่งมั่นส่งเสริมการเคารพสิทธิและอิสรภาพของมนุษย์ โดยปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นกฎหมายจารีตระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญที่สุด ซึ่งประเทศต่าง ๆ จำต้องเคารพต่อหลักการสิทธิมนุษยชนที่ได้ตราไว้ในปฏิญญานี้ โดยที่ปฏิญญานี้ยังเป็นพื้นฐานสำคัญของสนธิสัญญาหรือกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ อีกหลายฉบับ รวมทั้งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม [37]

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงหลักสิทธิมนุษยชนว่าด้วยสิทธิในการมีชีวิตที่มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงแห่งบุคคล [38] เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรจะได้รับ การตีความอย่างกว้างในลักษณะที่ไม่มีสิทธิอื่นใดสามารถดำรงอยู่ได้ ถ้าหากขาดไปซึ่งสิทธิในการมีชีวิตอยู่ โดยสิทธิดังกล่าวไม่สามารถจะถูกลดทอนไปได้แม้ในขณะที่อยู่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือการถูกคุกคามซึ่งชีวิตของตน [39] จึงอาจกล่าวได้ว่า การดำเนินการใด ๆ อันเป็นการป้องกันภัยอันตรายของตนเองและผู้อื่นในยามอยู่ในสถานการณ์ที่มีภัยคุกคามใด ๆ ที่อาจเกิดอันตรายแก่ชีวิตของตนหรือผู้อื่นจึงสามารถกระทำได้ภายใต้หลักสิทธิมนุษยชนว่าด้วยการมีชีวิตอยู่รวมไปถึงสิทธิมนุษยชนในการครอบครองทรัพย์สิน [40] ที่ว่าทุกคนมีสิทธิที่จะ

เป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยตนเองและโดยร่วมกับผู้อื่น รวมไปถึงบุคคลใดจะถูกเอาทรัพย์สินไปจากตนตามอำเภอใจไม่ได้ อีกทั้งหลักความจำเป็นในการป้องกันตนเอง (Self-Defense) ป้องกันผู้อื่น (Defense of others) รวมไปถึงการป้องกันทรัพย์สิน (Defense of property) เป็นหลักกฎหมายที่ได้รับการยอมรับในระบบกฎหมายภายในของนานาประเทศ เพราะเป็นหลักการสำคัญในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้การดำเนินการป้องกันที่ไม่เกินขอบเขตของการป้องกันโดยสมควร [41] ปรากฏให้เห็นเป็นตัวอย่างในกฎหมายคุ้มครองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเลของสหรัฐอเมริกา ก็ได้มีการบัญญัติไว้ซึ่งข้อยกเว้นความรับผิดทางกฎหมายในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องกระทำการใด ๆ ต่อวาฬอันเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมตามกฎหมายดังกล่าวไว้ด้วยเช่นกัน โดยการกระทำเช่นนั้นจะต้องเป็นการกระทำที่มีความจำเป็นเพื่อป้องกันตนเอง (Self-Defense) ป้องกันผู้อื่น (Defense of others) [42] รวมไปถึงการป้องกันทรัพย์สิน (Defense of property) [43] จึงอาจกล่าวได้ว่าการดำเนินการล่าวาฬในลักษณะที่เป็นการป้องกันในลักษณะที่เป็นการปกป้องตนเองและผู้อื่นจากภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นมีชีวิตรอดจากภัยอันตรายดังกล่าว รวมไปถึงการป้องกันเพื่อที่จะสงวนและรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่นตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 แม้จะไม่ได้มีการกำหนดให้สามารถดำเนินการได้ภายใต้บทบัญญัติแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 หากแต่เมื่อพิจารณาตามหลักสิทธิมนุษยชนดังกล่าวอธิบายอันเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับและยึดถือเป็นสากล การล่าวาฬการป้องกันหรือแก้ไขภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ตนเองและผู้อื่นหรือเพื่อที่จะสงวนไว้ซึ่งทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่นสามารถทำได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน

สำหรับในกรณีที่มีดำเนินการจับวาฬหรือนำวาฬขึ้นเรือประมงเนื่องจากมีความจำเป็นเพื่อที่จะช่วยชีวิตของวาฬนั้น ตามมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ไม่ถือเป็นการละเมิดพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 แต่อย่างใด เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวเป็นการปกป้องและช่วยเหลือไว้ซึ่งชีวิตของวาฬ อันเป็นการกระทำที่มีได้ขัดต่อวัตถุประสงค์แห่งอนุสัญญานับนี้ที่มุ่งอนุรักษ์และป้องกันจากการดำเนินการล่าวาฬในปริมาณที่มากเกินไปกว่าความจำเป็น (Over Fishing) อีกทั้งมิได้เป็นการกระทำ

การเพื่อการค้าและการพาณิชย์ เพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ หรือเพื่อการดำรงชีวิตของกลุ่มชนพื้นเมืองอันเป็นการล่าอาพที่จะต้องถูกควบคุมภายใต้อนุสัญญาฉบับนี้แต่อย่างใด ดังนั้นการจับอาพเพื่อช่วยชีวิตของอาพตัวนั้น ตามมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 สอดคล้องกันกับบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาพ ค.ศ. 1946

กรณีที่มีการล่าอาพเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่สัตว์ตามมาตรา 72 และ 73 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 พิจารณาได้ว่าเป็นข้อยกเว้นในการดำเนินการล่าอาพในกรณีที่มีการดำเนินการล่าอาพเช่นนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่สัตว์ไม่ว่าสัตว์เช่นนั้นจะเป็นสัตว์ประเภทใด อย่างไรก็ตาม การกำหนดบทบัญญัติในลักษณะที่เป็นข้อยกเว้นในการดำเนินการล่าอาพในกรณีที่มีการดำเนินการล่าอาพเช่นนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่สัตว์เป็นการตรากฎหมายภายในประเทศในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกันกับข้อกำหนดและพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาพ ค.ศ. 1946 หากแต่ในขณะเดียวกันที่รัฐมีสิทธิและหน้าที่ในทางกฎหมายระหว่างประเทศในการใช้สอยประโยชน์ รวมไปถึงคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติภายในรัฐของตน โดยรัฐจะต้องมีความรับผิดชอบที่จะรับรองว่าการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของตนนั้นไม่ก่อให้เกิดค่าความเสียหายแก่รัฐอื่นดังนั้นเพื่อที่จะยืนยันว่าการกำหนดบทบัญญัติในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกันกับพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าอาพ ค.ศ. 1946เช่นนั้นของประเทศไทยจะไม่ก่อให้เกิดค่าความเสียหายแก่รัฐอื่น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้หลักความได้สัดส่วนในการพิจารณาตีความว่าสัตว์ที่ถูกป้องกันหรือแก้ไขอันตรายนั้นควรค่าแก่การที่จะรักษาไว้มากกว่าชีวิตของอาพมากนัก้อยเพียงใดหรือการรักษาไว้ซึ่งชีวิตของสัตว์อื่นเช่นนั้นนั้นมีประโยชน์มากกว่าการรักษาไว้ซึ่งชีวิตของอาพมากนัก้อยเพียงใด รวมไปถึงประเทศไทยอาจจะใช้หลักความได้สัดส่วนในการกำหนดไว้อย่างชัดเจนภายในบทบัญญัติว่าการดำเนินการล่าอาพเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่สัตว์อื่นนั้นสามารถทำได้ในกรณีใดบ้าง

บทสรุป

เมื่อพิจารณาดังกล่าวข้างต้นแล้วประเทศไทยสมควรอย่างยิ่งในการที่จะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 แต่มีความจำเป็นในการที่จะต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือจะต้องบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรวาฬเพิ่มเติม เพื่อที่จะให้การบังคับใช้กฎหมายภายในของประเทศไทยเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกันกับข้อกำหนดรวมไปถึงพันธกรณีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946 โดยพอสรุปข้อพิจารณาบางประการได้ดังต่อไปนี้

ประการแรก ชนิดของวาฬที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 กับบทบัญญัติในเรื่องเดียวกันภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกฎเกณฑ์การล่าวาฬ ค.ศ. 1946

ประการที่สอง การกำหนดระเบียบและเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตของอธิบดีกรมประมง ในกรณีที่บุคคลใด ๆ มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ยังไม่มีความชัดเจน

ประการที่สาม การจำกัดสิทธิในขออนุญาตดำเนินการล่าวาฬเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ตกเป็นของหน่วยงานภายในรัฐเพียงแค่ 3 ประเภทเท่านั้น ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการภายใต้ภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความประสงค์จะดำเนินการล่าวาฬเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองวิชาการ

ประการที่สี่ ข้อยกเว้นในการดำเนินการล่าวาฬอันเนื่องมาจากความจำเป็นโดยปราศจากซึ่งความรับผิดชอบทางกฎหมาย เช่น การดำเนินการล่าวาฬอันเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่สัตว์ ตามมาตรา 72 และ 73 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

เอกสารอ้างอิง

- [1] Australian Research Council's Research Centre's Program. (2017). *Whale Products*. Retrieved 2 June 2017 from http://discovery.kcpc.usyd.edu.au/9.5.1/9.5.1_whale.html.
- [2] International Convention for the Regulation of Whaling 1946, Article V Paragraph 1.
- [3] International Convention for the Regulation of Whaling 1946, Preamble.
- [4] พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558, มาตรา 36.
- [5] พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558, มาตรา 48.
- [6] International Convention for the Regulation of Whaling 1946, Article I Paragraph 2.
- [7] ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดชนิดสัตว์น้ำที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ที่ห้ามจับหรือนำขึ้น เรือประมง พ.ศ. 2559, ข้อ 2(4)
- [8] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1362 (12)
- [9] ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนบน. (2557), *คู่มือการจำแนกชนิดสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนมและ เต่าทะเลในประเทศไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. หน้า 174.*
- [10] ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ทางราชการกระทำการล่า เพาะพันธุ์ ครอบครอง นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่า การเก็บหรือการทำอันตรายทำอันตรายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่า และการเรียกเก็บและชำระค่าใช้จ่ายค่าบริการ หรือค่าตอบแทนและราคาสัตว์ป่า พ.ศ. 2540, ข้อ 4
- [11] ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ทางราชการกระทำการล่า เพาะพันธุ์ ครอบครอง นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่า การเก็บหรือการทำอันตรายทำอันตรายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่า และการเรียกเก็บและชำระค่าใช้จ่ายค่าบริการ หรือค่าตอบแทนและราคาสัตว์ป่า พ.ศ. 2540, ข้อ 5.

- [12] ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ทางราชการกระทำการล่า เพาะพันธุ์ ครอบครอง นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่า การเก็บหรือการทำอันตรายทำอันตรายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่า และการเรียกเก็บและชำระค่าใช้จ่ายค่าบริการ หรือค่าตอบแทนและราคาสัตว์ป่า พ.ศ. 2540, ข้อ 7.
- [13] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (a).
- [14] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1362 (12).
- [15] National Oceanic and Atmospheric Administration. (2020). *NOAA Fisheries*. Retrieved 24 March 2020 from <https://www.noaa.gov/>.
- [16] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (c)(1).
- [17] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1362 (10).
- [18] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (d)(3).
- [19] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1373 (a).
- [20] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1373 (b).
- [21] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1373 (c).
- [22] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (b)(1).
- [23] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (b)(2)(A).
- [24] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (b)(2)(B).
- [25] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (b)(2)(C).
- [26] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (b)(2)(D).
- [27] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1373 (d).
- [28] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1374 (c)(1).
- [29] International Convention for the Regulation of Whaling 1946, Article VIII Paragraph 1.
- [30] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1362 (10).
- [31] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560, มาตรา 34

- [31] ปิยะนุช สว่างแจ้ง. *บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญ เรื่อง เสรีภาพทางวิชาการ*. สืบค้น 24 มีนาคม 2563, จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=159&filename=index.
- [32] สุรพจน์ ทวีศักดิ์. *เสรีภาพทางวิชาการกับ 'ความเป็นมนุษย์'*. สืบค้น 22 มีนาคม 2563, จาก <https://prachatai.com/journal/2014/09/55707>.
- [33] ภัทรสุดา วรสาร. (2559). *สิทธิในเสรีภาพทางวิชาการ : ศึกษารัฐธรรมนูญไทยเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญ ต่างประเทศ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [34] Dorsey, Kurkpatrick. (2013). *Whale & Nation : Environmental Diplomacy on the High Seas*. Seattle, UA: University of Washington Press.
- [35] พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2562, มาตรา 4 และ มาตรา 9.
- [36] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ไทยแลนด์. *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน*. สืบค้น 27 มีนาคม 2563, จาก <https://www.amnesty.or.th/our-work/hre/udhr/>.
- [37] Universal Declaration of Human Rights, Article 3
- [38] Peter Danchin. (2020). *Meaning/Definition the Right to life*. Retrieved 27 March 2020 from http://ccnmtl.columbia.edu/projects/mmt/udhr/article_3/meaning.html
- [39] Universal Declaration of Human Rights, Article 17
- [40] ฤทธิ์รงค์ สมอูตร. (2536). *การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ศึกษาเน้นหนักเฉพาะกรณีขอบเขตของการป้องกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [41] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1371 (a)(4)(A)(ii).
- [42] USA Marine Mammal Protection Act of 1972, U.S. Code § 1371 (c).